

med Hensyn til de Sager, der i Fremtiden skulle være at paakjende af Underretterne, eller skal man med Hensyn til Underretterne lade det blive ved det hidtil bestaaende Forhold, saaledes at Reformen kommer til at indskrænke sig dertil, at visse Sager blive henlagte under Nævningeretterne, saa at der altsaa forsaavidt indtræder en heel Omorganisation af Principerne for Strafferetspleien, medens der derimod med Hensyn til de Sager, der vedblive at høre under Underretterne, skulde forholdes som hidtil. Ministeriet har ikke kunnet dele de Betænkkeligheder, der i denne Anledning ere blevne gjorte gjældende. Vist er det, at det vil være forbundet med Vanskelighed at faae Reformen gennemført i et saadant Omfang, at den ogsaa kommer til at omfatte Underretterne, men paa den anden Side er det min Overbeviisning, at denne Vanskelighed ligesaalidt vil være uovervindelig som de Vanskeligheder, der i Almindelighed ville frembyde sig med Hensyn til Reformens Gjennemførelse. Gaar man bort fra den inquisitoriske Proces og derimod anvender Anklagemaginen, saa troer jeg, at det i det Hele vil komme til at gjøre et saa uheldigt Indtryk, naar een Rettergangsmaade bliver brugt i en Deel Sager og en anden i andre, at alene denne Omstændighed let kunde modarbejde en heldig Indflydelse af hele Reformen. Man tænke sig blot, at Dommeren, der skal lede Forundersøgelsen i Sager, som skulle ind for Nævningeretten, til andre Tider i andre Sager skal benytte den hidtil brugte Fremgangsmaade, med andre Ord, at den samme Dommer, der i nogle Sager optræder som den, der, for at kunne hævde sig en aldeles upartisk og rolig Stilling, som bringer ham til at staae over alle de Hensyn, der ellers kunne gjøres gjældende, kun har at lede Forhandlingerne og prøve og overveie det, der fra Anklagerens og den anden Betsfattede Embedsmands Side kommer frem, for at see, hvad der hyderligere maatte være at foretage, men ikke indlader sig paa at optage noget egentligt Forhør over den Anklage, idet han netop vel skal vogte sig for at komme til at bruge den inquisitoriske Fremgangsmaade, fordi han derved vilde handle ulovligt — skulde i Sager, der høre under Underretternes Afgjørelse, bruge en Fremgangsmaade, som med Hensyn til

de Sager, jeg først omtalte, er betegnet som den, der under ingen Omstændigheder maa benyttes i disse. Er det tænkeligt, at den Dommer, der saaledes i nogle Sager fremdeles skal holde fast ved den inquisitoriske Magime, men i andre Sager kun skal rette sig efter Reglerne for Anklagerettergangspieien, ikke skulde komme til at blive paavirket saaledes fra den Virksomhed, han har i de Sager, der endnu ere Gjenstand for den inquisitoriske Fremgangsmaade, at han bringer Noget af dette over i den Virksomhed, hvormed han skal behandle de Sager, hvor han skal staae aldeles upaavirket af hele det inquisitoriske Princip? De mennefskelige Forhold føre det med sig, at de Hensyn, som tages i de førstnævnte Sager, efterhaanden mere og mere ville komme til at gjøre sig gjældende i de andre. Men foruden at det, som jeg har paapeget, vil komme til at gjøre et for hele Omordningen høist uheldigt Indtryk, naar en forskjellig Fremgangsmaade saaledes skulde benyttes i de forskjellige Sager, med Hensyn til hvilke det dog er vist, at det kun kommer an paa en lille Nuance, om de skulle behandles ved de ordinaire Retter eller ved Nævningeretterne, saa vil jeg blot bede det høitærede Thing tænke sig det Tilfælde, at en Sigtet er bragt ind under Forundersøgelsen ved Nævningeretten, fordi Sagen ansees at høre ind under denne Ret. Dommeren handler altsaa i Overeensstemmelse med Forfakterne for Forundersøgelsen til Nævningeretten og overveier kun, hvad der fra de forskjellige Sider bringes frem for ham, uden at indlade sig paa nogen Inquisition, og den Tilstaalt har en Garanti ikke blot heri, men tillige i den Offentlighed, hvormed hele Forundersøgelsen ledes — men nu kommer man til den Overbeviisning, at Sagen ikke hører under Nævningeretten, den skal finde sin Afgjørelse ved en almindelig Underret. Hvad vil Følgen deraf blive? Den Tilstaalt kommer nu til at møde for Underretten, og istedetfor at staae ligeoverfor Offentligheden kommer han til at afgive sin Forklaring for lukkede Døre; istedetfor at staae ligeoverfor en Dommer, der ikke i sig forener Anklager, Forsvarer og Dommer, kommer han netop her til at staae for den, der endnu i Medhold af Lovgivningen